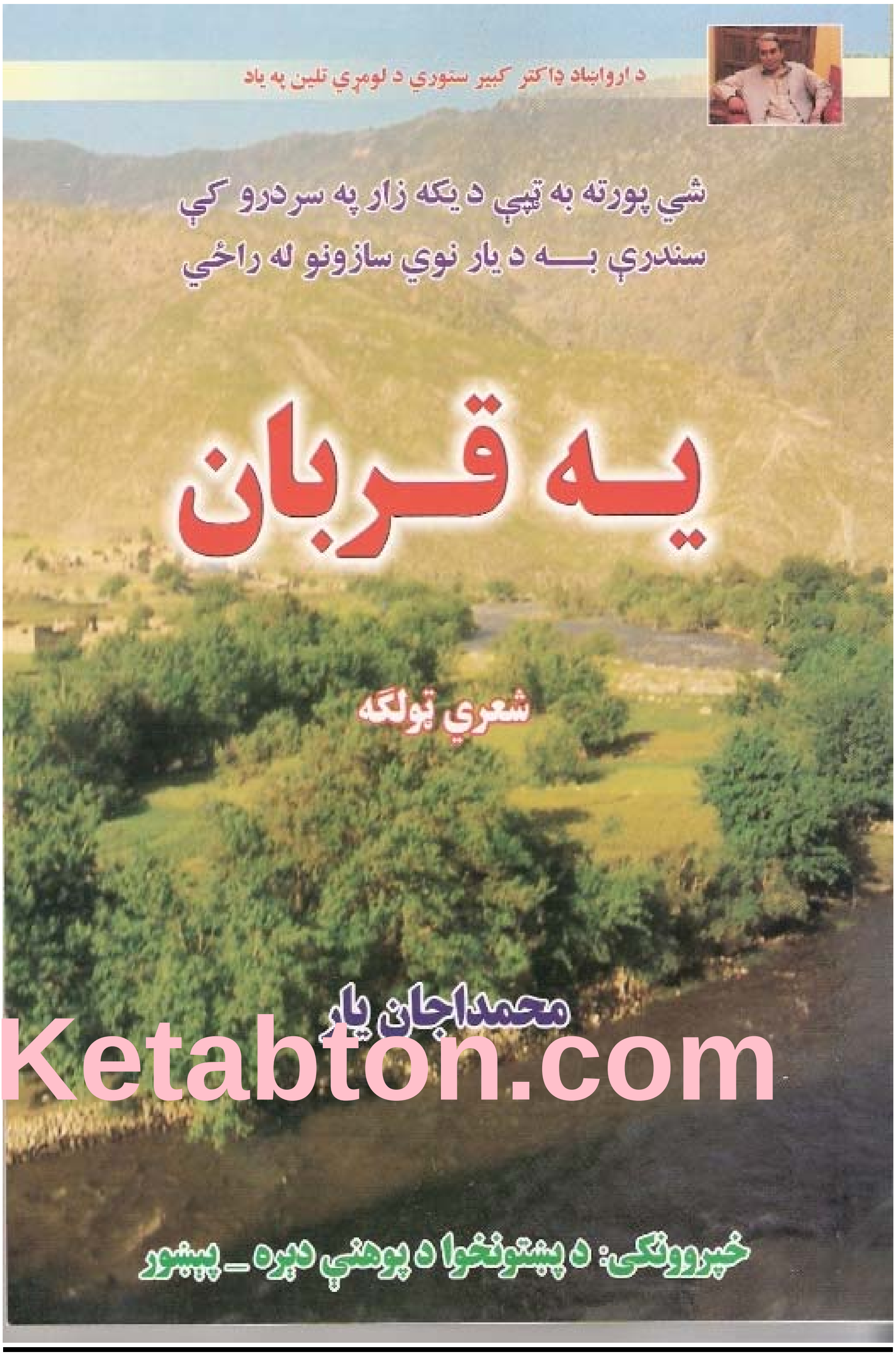

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

ځانګړنې:

د کتاب نوم : یه قربان
شاعر :: محمدا جان یار
چاپ زیار :: بصیر بېدار ستوری
خپرندوی :: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ نېټه :: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل
چاپ شمېر :: 1000 ټوکه
کمپوزر :: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای
د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور
Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يــه قـــــربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان يار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــه وکتـای پـــر پېچ زلفــې د تـــرکــــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حميد بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتيـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسيلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـونډو، غـاړې، پـردې) حميـد بابـا د پاسـني بيـت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلتــه مــا لــومړۍ مــصرع د شـعري وزن (تــول) ځنــې ژبنــي وزن (تــول) تــه واړولــه او هاغــه آهنګ او موسيقي، چې په شعري وزن کې يې لاره، اوس يې نه لري. يوه بله بېلګه:

سبا به بيا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بويوينه

ابهـام او ايبهـام دواړه خـوږې خوېنـدې دي، چـې د شـعر پـه بـام اشـارې کـوي. پـه دې لنـډۍ کـې د کوچيـانې پېغلـې انځـور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچيـان او کوچيـانې نشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچياني ژوند نږدې (قرينه) نښه ده.

دغـه راز د ګلانـو غـاړې ددې لپـاره هـسکې دي، چـې سـتا لـه لمنـې يـې خونـد او رنـګ اخيـستی دی. اوس چـې سـړی هـر څـومره دا مانـا پراخـوي (تفـسيروي) او راسـپړي (تعبيـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خيـال پـه لنډ شـعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شي د اوسني وخت بوخت او ستړي انسان تـه داسې لنډ او د خنـد شـعرونه وليکـي، چـې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي يا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زيـاتوي هـومره خبره مزه خوند

پېچلتيــا او لنــډوالی خــور او ورور دي، چــې د حــساس ذهــن خاونــدان پــسې ګرځــي. نــه وايـم چـې سـاده "پېچلـی" (سـهل المتنيع) ګونـدې هنـري ارزښت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وايـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنيع شـعر کـې بـه د کـلام پرېـووت سـاده وي، خو مانا به يې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول وربغاړه کوي:

څومره په ما ګران دې د اشنا ليدل
لاړمـــه بيـــا راغلمه اوس بيا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه د ډېر کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې د غه وخت رازقي نړۍ وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هرڅومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوربدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یوازې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه تپه ووایه.

علي ګل پیوند

هامبورګ، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپين ږيري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بيا يې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا يو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږديو ته وکتل، بيا يې يو سوړ اسويلی وکړو:

ــ ارمان ارمان دی خپله وطنه !

د سپين ږيري بابا د زړه د تل نه راوتې اسويلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ــ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو "لاس ته ناست يو ؟

زه يو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې ليدل، ماته د سپين ږيري په خبرو کې د ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بيخي اېاله پاتې شوم. د سوچونو يو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخيستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بيخي پته نه لګي "

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله موروي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خيال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کيسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو يې د خپل بابا وطن نه دی ليدلی او بيا د فکرونو په نيلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمينان نښې ليدل شوې، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه ليدلی.

زه د اروپا په ښايستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبير ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نيولی شوم، په دې خيال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې يو بل حساس وطنپال او پښتونپال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما د غه قام پرست ملګری د خپلو ليکونو په هنداره کې د وړاندې نه ليدلی و. دا محمدا جان يار و. يو شاعر، يو ناول نګار، يو افسانه نګار او د دې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان يار !.

"يار" ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه يې راکړه، بيا يې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته يې غلي غوندې وويل:

ــ ملګريه ! زه نه پوهېږم، چې څنګه به يو ځل بيا په خپله خاوره سپرلی وينم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښايستونو سيلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړې واضحه ښکاره شوه:

ـ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمد اجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ـ روره! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل بـه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمد اجان یار دغه شعر د زړه په غوږونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ـ یاره! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ـ وروره! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار" ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمد اجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کـارغـان د بـل وطن راغلي

❋ ❋ ❋

د نیمو شپو ټپې دې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمد اجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ما ته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمد اجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي" نو موږ د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ موږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمد اجان یار راته وویل:

ـ ولې ملګریه! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه "

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفـــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

مـا ورتـه وويـل، چـې "يـاره "مـنـم چـې سـتا پـه شـاعرۍ کـې رومانيت هـم شـتـه، تغـزل هـم شـتـه، روانـي او موسـيقيت هـم شـتـه، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا د دې شعر نه هم خبر يم، چې:

دې خوار نصيب را بېل کړم د وطن د تاترو نه
پيدا ومـه خــزان کــې پـه خزان ورژېدم

"يـار " چـې زمـا نـه خپـل دا شـعر وا اورېـدو، نـو پـه سـترګو کـې يـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر يې وويل، چې هو لايقه ته ما پېژنې ! زما د ژوند دغه يو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

مـا د "يـار " پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مـې وويـل: غـم مـه کـوه وروره ! پـه تـوره شـپه پـسې سبا راځـي او دغـه وخـت يـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وويـل، چـې: "واخلـئ تـاوده وړې، واخلـئ تـاوده وړي " د دې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خيـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا يـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وويل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې يې تالا کړل زمونږ ښکلي ګودرونه

لايق زاده لايق

ډايرېکټر

ريډيو پاکستان ـ کوهاټ

27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږد يه قربان شو

بيا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخيستم يادونو
يوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناڅاپه راکټ راغى
ډز شو کلى زموږ وران شو

2005/3/16

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردي اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کړه زمونږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ ما زدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لویې لارې په سر ها غټ چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوې
منګي شول درې ورې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی دښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم ورپکې پلار وسوځېده

په سوي کڅ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وینو څاڅکي راورېږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نیولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خپرېږي د باروتو د عطرونو چم کې

د مینې خیال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا سترې ورې کله خوب وړي ښاپستونو چم کې

کوچۍ خندا به بیا هېلبند دښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځي یاغي خیالونه خامخا یاغي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د یار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مینه مې رقیب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلی شور ولګېده

غماز راته په مینه باندې اور کړلو راپورې
په سپینو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر یې اورېده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مینې راغی زړه مې خور ولګېده

سور لاس د غمازو نیوه مرۍ زما د مینې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د یار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو، کوتڼو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غېږ کې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاک خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام توره تیارو نه کړمه ثېري لمن ډکه
د خپل وران کلي کوثو کې له کوتو سره لوبېږم

خیال کې اوړي راوړي هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شېبو ته اندېښنو سره لوبېږم

او سني پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد پړي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څومره اوږده شوله په مونږه دا غمیزه نوره
بچي راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلې ده په مونږه باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاړه کې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې ريښې ريښې ګريوان نه مې تنۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو نښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راغلي زموږ غرو ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسۍ وړي

لږ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښاپست تېر نه وځې ياره
مَېن زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

٭ ٭ ٭

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به تر لمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنهې، تنهې کړي
چې وربل يې پاس په وربځو ول په ول شي

ټول بدرنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاپست زموږ د کلي يو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

ددې خپلې خاورې مينه را سره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د يار په کور چا اور دی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شونډې اغزو بیا په ګلونو ایښي
مالګې غماز په پرهرونو ایښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب ننښې یې په زړونو ایښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه موږ په زنګنونو ایښي

بیا به له کومه شي هغه ننګیالي
چې سپینې تورې یې په سرونو ایښي

ساتي به هغه خپل وطن له غېرو
چې هتکړې یې په لاسونو ایښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوړ دښمن سره یې لوزونه ایښي

د تورو زېرمو د نیولو په نیت
زورور هرځای کې دامونه ایښي

بې اسوېلو نور څه کوی شي یاره؟
دښمن دې بیا په کور ګامونه ایښي

2003/5/22

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
ځو پښتانه ګامونه اخلم خو هوښیار ځمه

دلته دا تولې لارې ګوره هدیرې ته تللې
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زیاتې نه ځم ستنوم ګامونه
د مینې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

ډېرو له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره یار درومې د جانان کلي ته
که رقیب لارې تولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښاېست دې د زلفانو په تورتم واخیست
دې تورې شپې رانه دا سپین سحر یو دم واخیست

په تروږمۍ کې را ایسار یمه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصیب کې مې ټول عمر د چا غم واخیست

په خلیته لارو چې درومي خود به لوېږي هغه
کسم که بیا مې په بدل لاره قدم واخیست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مینه کې قدم راسره سم واخیست

خپلو وروښودم پردو په غشو وویشتمه
د نفاق اور د یار په کلي کې هر چم واخیست

2005/1/6، کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زمونږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بيا يې سياسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږ د نادودو کيسې
د تباهۍ وسه په مونږ باندې هر چا کړې ده

يمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټينګ پښتانه ګامونه اخلم ياره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لاړې ځي
خولې نه مې اوږدې اوږدې کوکارې ځي

اور دی لګېدلی په نصیب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شو هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرڅه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چیغې مې هرخوا ته خوارې ځي

ګرځي غمازان د یار په کلي کې !
سوي اسویلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لویه بدبختي موږ ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېچا داسې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګینې تورې نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنیا راغلې ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

2004/12/31 کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پتري د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

* * *

څلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمایلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته اراده د یرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکړو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زوروري زړو کې

د اتفاق او د وروري، په تمه
کینه نور نه ساتو هېڅ چرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ و نیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګېلو او له نا ندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار و بېره او لرې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کورو ایلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرې د پيپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوی شور رالګېدلی دی پېغام دروړي

زموږ له پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
ډېوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوی تړې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لاروي په جل وهلی آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې تولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط ورې به، هرڅوک ياره ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصيب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردي اسمان دلاندې تورو وربځو کې مې ګوره
خبر نه يم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ايمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دي رسولي قافلې خپلې منزل ته
دا زه لېوني يوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې موړ باندې واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ماته ياره پاتې د اسرې ځای چېرې نشو
خالي خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي یو بل سره دښمن شولو
هیلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په ویر شهیدې اروا ګانې شوې

شرم، غېرت تللی ککرو نه دی
تور چم کې سوالګرې مې بیبیانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو یار
پاڼې د تاریخ یې تاڼې تاڼې شوې

2002/1/3 کولن، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کوڼو غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو يې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګډ کړی
له هر نښتر د زړه نه سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ويلو نشته هديره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لينګيو او د وخت وږي چړي له لاسه
ټولې دنيا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

ستري بيبيانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زمونږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سرټکوم
ياره دنيا نه ارمانجن او بې مزې لاړې

2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی میني قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سوری سوری سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې د رته کومه تلوسه پرته ده

مونږ د ژوند په اوږو وړي تل د رانه بارونه
زمونږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندنی غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووایه ته زماني ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په موږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېرانې ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6
جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوي دي
بې کاره لاس تر زنې په فکرو تېر شوي دي

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوي دي

بې علمه به يو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشې
دا څو مره بلا وخت دې په جنګو تېر شوي دي

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېروتي
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوي دي

هرچا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د يار تل په اسوېلو تېر شوي دي

2001/4/20

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنور

کوڅې زموږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکیه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه لیرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټټک ټکوروپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بیا ځلې په ګډا شي
وستلې میدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څنور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو یاره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سېتار غېږ د جانان شغ د نښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

ځُمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګېر وهلي به ویدې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به تپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غېږ کې

شي دړې وړې منګوتې به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خواږه خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د تپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

راین په غاړه، 2004/10/19

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې جونګړه جوړوله رقيب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

درباندې پوه يمه مطربه تال دې بل شانې دی
ثنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډي د حالاتو جادوګرو وکړې
ثومره خوږه مينه يې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سايل او د کاروانه کړله

هله به ياره ښه شعرونه او غزلې ليکې
که دې ټپه بيا له سندرو يه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولی یمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه څنګه د سوچه اسلامیت لار

کله هم خو داسې نه وه چې تا وکړل
ده معلومه موږ ته ښه د شریعت لار

د سوچه ږیرې او ښې سپینو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نیولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو یې خپل دین له مرۍ ونیو
یاره ورکه شوه پښتو او د غیرت لار

2002/6/4

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل ثه نشته
مزار ته مې د اوښکو ډیوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خيالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
په خلکه دا به څنګ شي يتيمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کړي يتيمانو په مخ او ښکو
د وير له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مينې حسن ګونګې ښاپېرۍ شوې
ګذران د مينې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که ياره شابه چې نن ستا د تېپې وار دی
غوږ غوږ دي تا ته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نيولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خير به کله غواړې د غو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځيري دي بېخي تمه تري نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی ميالي صيب لېونو لره

خوشې دي عبس ربه په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي ميدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بيا غورزي کوې پر دې ډول ته
نه ښايي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو يووړه پښتنه ناوې
موري لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به يار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13

جرمني

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زياتي ووايه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووايه
لوظ به د مينې هم دا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خير دی ومنه
مينه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې يار ته ځای ورکړو
راشه بيا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راين

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نیولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شېبې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راستنه ده
تاو شوی د غم شپول رانه موږ چاته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې یارانې له مرۍ نیسي
دا مینې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګیر د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تیارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مینه، محبت لویه ګناه ده
څه یاره خدای دې مل شه ما خو تاته نه پرېږدي

2000/11/18

د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولټېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پر دوکوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کانو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګېدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غړې کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوځو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15

جرمن، کولن راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زمونږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي ياغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګرې چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوړګي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن يې زمونږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بيا کله دې سرونو له راځي

يو وخت به دا سرسامې ککرۍ شي درې ورې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به ټپې د يکه زار په سرو درو کې
سندرې به د يارنوي سازونو له راځي

2002/2/6
جرمني، کولن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سورۍ سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خوار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایې یار تا سره زه ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

پرېږده نوري بس دی د ارمان کیسې
بیا رته راواخله د جانان کیسې

چا ته د دې خپل زړګي حال ووایم
تېرې شوې په مونږ د خپګان کیسې

اوس د خوږې مینې کیسې پاتې دي
یوازې به کوي څو رقیبان کیسې

لاړه اوس خبره د کیسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کیسې

دې کیسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کیسې

چا هم راته ونکړه خوږه کیسه
ټولو راته وکړې د خپل ځان کیسې

یار ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښې د کابل جان کیسې

2002/4/8

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېړانې کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګوابښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو راباندې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لنډې لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلې د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ده خوشحالي ده یاره هر خوا پسرلی دی
دا ژوند یوائې زمونږ له ویرونو سره دی

2003/12/2

یو شعر

زه به اتڼېزه سلیمان د غره راواخلمه
بیا که تورې بورې په سر ژڼکي اتڼ واچوي

2005/6/4

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کشالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مينې مرۍ ونيوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما يې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې يار ستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوریزه

د تـــــوري بــــوري ســـــرته بيـــا ځلــــي ډول وخپــــروه
يــــاغي بـــادونو د وطــــن د نــــاوي شـــال وړی دی

د ښـــار کوڅـــه پـــه کوڅـــه اورمـــه پـــردي ســـازونه
چـــا د هـــوجري نـــه مــــې منګـــی او ســـپتار تـــال وړی دی

✵ ✵ ✵
✵

کلونـــه وشـــول چـــې روان يمـــه پـــه ورکـــو لارو
پـــه کومـــه لاړ شـــمه چـــې ورشـــم د جانـــان کلـــي تـــه

دا ځـــل د زانـــو پـــه کتـــار پـــسې مـــې نيـــت کـــړی دی
کـــه پـــه وزرو کـــې مـــې يوســـي يـــو ارمـــان کلـــي تـــه

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راویښ کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سینګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران را لوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تور غره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وږي بل احمد ته په شمله وتومبي
بیا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوند دي کړیکې ته
په دښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی بېرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د یار د وینې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه رانشې بې وخته دلته
کلي ښاروته کنډوالې دي پرتې

نصیب راوستې څومره سخته دلته
موږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سږد همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
د دې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدا یږده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوړو اورم خوشې کاړې باړې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته لو شوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر یو زړګی د غم په تال کې زانګي
د کونړ یار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې واره لېونۍ غوندې سر لوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېری ورته چا راوړی دی

کنډر کنډر کوڅو کې کنډونو باندې ګرځي
غیبي غږ یې په غوږ شي احوال ما راوړی دی

پام وکړې بیا روانه شي د شونډو په سر وایي
رېبار لکه چې حال د جانان بیا راوړی دی

د لارې لاروی پښه نیولی شي ورګوري
تاثیر یې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوټې بلۍ ته خېژي
چارګل یې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی یې یاره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچې په اخېړه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوځو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژنکو باندې يې ووېشئ
پردي بدرنګه سوداګر زمونږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کښ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو دېوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خير که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنيا به ګوري
د تاريخونو زوړ دښمن مې بيا په ور راغلی

تش اسويلی مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د يار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلی

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څومره نادودې وکړې مونږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د ترېګنۍ په رنځ پراته یو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته یو له مرګونو سره

خپله اګاه نه یو خو بل ته هډو غوږ نه نیسو
قبیلوي سیستم کې ښکېل یو له غمونو سره

یو ورود بل وینو ته ناست یو عجیبه مخلوق یو
کله به سیال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر یاره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې را یاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړې پکې مونږه چې خاپورې دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چا نه خپل جانان کلی

نوم یې وته پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمدا جان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانښاد ډاکتر کبیر ستوري

تـــه !

ســــودا اخیــــستی یمــــه څنګــــه بــــه شــــي ســــتوري شــــمارم
خــــو کبیــــر ســــتوری پکــــې نــــشته لــــه مــــداره وتــــی

دا د پــــښتون اســــمان انګــــړ راتــــه خــــالي خــــالي شــــو
زمــــونږه ســــتوری د یــــارانو لــــه کتــــاره وتــــی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانزدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولي دي
يوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېچا نه راځي

وخت د مينې خوند په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه برېښنا غوندې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زړولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20

کولن راین باغچه

✲ ✲ ✲

✲

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زموږ فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلۍ کېناستې

2002/6/25

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

ډېره موده کېږي ورته لپه د زارو نیسم
ښکاري پښتنه ده چې له مینې نه انکار کوي

زلفې کړي خورې له قصده تورې شپې بیا راولي
پوه یمه نادودې د خوږې مینې په یار کوي

جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خیر کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلی یم ځیګر کې

ورته سوچ یمه اخیستی دا به ثنګ شي
کبرجن اشنا هېخ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنده و کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې ورې مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

یاره ستا د اسوېلو پروا چې نه کړې
نور ګودر په غاړه مه ځه مازدیګر کې

2001/2/25، جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ځو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصیبونو راپرېوتي له اسمانه ټسه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واکې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کیسې د ننګ او غیرت لاړلې په سین لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بیا پردي ډول ته نخېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مګې هم په ګینګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د یار سندرې ژاړې درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12
جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مینه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نیمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نیمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وايي راته
ګونګۍ شوه یاره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24

کولن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خير کړې د مينې دنيا ورانه نشي
مينه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکليو په کوڅه زړګيه
چېرته خو پښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مينه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې يار زړه په ايلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مينه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

وا ړوه د مینې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسویلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مړې ساه ګانې د زندان چم کې

کډې راپه سر شوې له مرګونو او ویرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه دېوان چم کې

ګام په ګام یې سرې زموږ د خوار کلي چینې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي یتیمان چم کې

خدای زده چې به شنې کوترې بیا زموږ په بام راشي
شور به د چونچڼو کله پورته شي د وران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې یاره
هر چېرې دېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12
کولن، کوروایلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره یا برېښنا ده رانیول کړي

څه کږې وږې ځوانۍ ورته اوبه شوې
تورې سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نیولي دۀ پر دي
په ښو باندې رسا رسا وېشتل کړي

سره منګي سره ګودر ته مازدیګر ځي
دنګه غاړه ځي د زرکې په شان تلل کړي

سترګو یو وړه لېونۍ غونډې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خدای یار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

د هسپانیې سانسیبا ستن ته !

سانسیباستن د سرو ګلونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شیګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاګانې تاکې
سپینې کوګۍ ثومره ارزانه تاکې

ښاپست کې یې د جنتونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره
یار د پامیر له ګړنګو راغلی
ستا د ښاپست په اورېدو راغلی

یې په رښتیا د یادګارونو ښاره
د سیلانیانو د سیلونو ښاره

2001/8/4
هسپانیه

لکه څاڅکی عمر هسې راوربېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مځکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زموږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23

جرمني، د کولن هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا څو چوي درپسې
کړی زما په سينه تا د مينې کر اشنا

د اسوېلو بادونو يووړه د پګړی چرړه مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګډ شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردې ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثیرمه لېوني یو؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني یو

خپل کاله کې اتفاق زموږ نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني یو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني یو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډو کار دی
لا پو شاپو کې له هر چا مېړني یو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه یو
تمدن نه یو په تېښته غرني یو

محتسب را ته دوري په لاس ولاړ دی
یوازې مونږ یې مېښدلي دهرني یو

جنګ جګړه او تربګني زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې هم دا مونږ یوازیني یو

یو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
یاره ټول عمر یو بل نه خواشیني یو

2001/5/2

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې ټولې مرې، نه نیول شوي
بې وسې رارسېدلې ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړلېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پیدا نشي احساس د زړه په تل کې

یو تر بله زار بدل چې ورکې نه وي
یاره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

یکه زار

وبه خاندي سپورې شونډې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مینه وي، ساندې به سازونه شي

بیا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سینو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې یکه زار غږ د ټپو شي بیا
شرنګ به د پېزیب سره د منګو او سېنارونو شي

غوځې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګیا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له ځماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي یارانو کې یار پاتې به یې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راین جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بیا ډوله ته غورزې وکړئ
وخت راغلی بیا مورچل ته د ختو دی

زړه توره د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامیر له ګړنګونو پې نارې کړئ
موږ همغه پښتانه یو هېر دی نشي !

2001/10/18
کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره کې

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شي
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شي

ګناهونه دې له ړېرې نه ثخېږي
شېخه بس دی زیاتي کوز که له منبر شي

* * *

یو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه ړېرو اړولی مېکیدې ته

په قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دي چې چلېږي هدیرې ته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې ووايه
خوږې د مينې افسانې ووايه

د ګل په مات ډنډر راواخله کيسه
سندرې ښې د زمانې ووايه

ساقي څنګلاس تر زنې بيا ولاړ يې؟
حال دې د ورانې مېخانې ووايه

دا د وطن کيسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ويرانې ووايه

د ګل په زېړه پاڼه ليکه يار ته
ورته دا تېرې کارنامې ووايه

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ښار

ځنګېدلی دی کوڅو کې نه ښکارېږي
ړنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خُماریان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مینې لاړې یارانې درپکې نشته

له کندړو دې راخېژي فریادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږکې رقیب مینه د یار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

د دې بدبختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وړه شوه انسانانو باندې
ځکه تېرې، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بدې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردی ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20
جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا بږو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کانې چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خبر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتي پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حیا

د فطرت په ښکلاګانو
تورنقاب دی راخورېږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخورېږي

له وحشت او مصیبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې واوښتې څپې شوې
سور دریاب شو راخورېږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنیا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخورېږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
یو عذاب دی راخورېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دين مې نيسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دينه

بې حيا د زمانې دی
ډېر بې اب دی راخوربږي

کافر ديو دی د وختونو
ياره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ يې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخوربږي

2002/10/5، جرمني کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نا دودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښار يې په څو ځل وسوځاوه

نا ولو تورو ګوتو مې ټيکري ريښې ريښې کړو
تا وليد چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په وېره دې اور پوري شه د سپينو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په ما يې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې ياره سرې سکروټې رااورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
یو تر بله وکړه مونږ مقابله

تباهي مو خپل غریب وطن ته راوړه
اوس حېران یم چا ته وکړم ګېله

چې هر څه مو ټول په سیند باندې لاهو شول
شوه د یار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروۍ

تورې ګور ګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلی مې ياد ېږي
زړه مې نری نری خوږېږي
لپه توتان د توت له څانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران يې خپل يار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ماته شوې ګرېوانه ته سپينه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سينه کې زړګى چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ ماڼۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زمانې دى
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختياره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لرې د ېنه بله چاره

ياره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27

بون، پيترسبورګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېخانې پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې ياراني پرېږده

تش په نامه د سپينې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زمانې پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زياتې ونه درېږې
د وخت پيکه دا ډکې پېمانې پرېږده

ګرېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پرديو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربګنۍ او افسانې پرېږده

خامخا ځې به د سيالۍ ميدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وايي يار مينه کې زوړ دود د زمانې پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر ګې پټوم

مه راچوه لاس پر بربڼه په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هیڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له که قافله هم وراړوم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
ستر ګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچو شونډو

تورو قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لاړې سرې شوې دې چلبرې پرې تل سرې جنازې
قتل دې ګډ کلي کې هېچا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دې په سرليه هډو را چې نشې
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل ياغي نصيب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غريب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهيد جانان په قبر کېده
يار دې د عمر مساپر شو کله بيا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دي یو ویشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښیار نه شول

2001/11/24

جرمني اورينګن

چې جدا مې د خوږې مينې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نيولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري ياره ژوند دې په المان شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اروابښاد روهي د لسم تلین په غونډه کې

موږ به د هاغه په یاد د اوښکو ډیوې بلې کړو
تل به د هاغه د اندېښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا یادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
ړنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډه مې له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شین وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خیر غواړه اوس یاره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6
براووایلر، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لراو بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسویلو مې دا لښکر شو

ستا د مینې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پاڼې پاڼې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا دېخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلې سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پرهر شو

بیا به جونې د منګو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې اېرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خو مې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه اوسه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړې یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
یا به دې د سپینې زنې خال شمه

ما په شنو یادونو زړه ترلی ستا
خوا ته مې نزدې کړه چې وصال شمه

نیت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای راته د زړه په کور کې راکړه ته
پربېږده چې دا ستا د مینې سیال شمه

یا مې لکه ګل وربل کې وتومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا ټول یادونه ولیکم
کله چې شاعر شمه ، لیکوال شمه

راین، 2002/5/31

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په موږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلي انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زموږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لا پې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
څنو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به نارې د مستو زرکو شي په غرو کې بيا
هره خوا خورې به ښې ورږمې د ګلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا رڼا
بيا به په څپو څپو د ټول وطن سيندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپين مخ بيا ولونه شي

تورې به ګورګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زانو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټينګې کړي
ورکه به چوپتيا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژنکې به ډوله ته له ميدان نه دورې پورته کړي
ياره ښه به ګرم د يارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاریس کې

څومره په پاریس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښایستونه دي
عطرو خوشبویې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زانې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته په پاڼې دي

ګرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تاڼې دي

شنې کروندې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته یې څومره په ښه شانې دي

ته به وایې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپينې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاريس کې د "هيفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
ياره يارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاريس، فرانسه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځاریدلو به
هر اختر حاشر کې ټولیدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې نادودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې د پېرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللي وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې ځه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدا یږو هغه وخت کې څومره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لوربینه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هر څه پربمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته په پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران دربانده دې هغه خر کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

✲ ✲ ✲

غزل

پام کوئ زړه کله ونه ترې بد رنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بد رنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردي وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښا بست پورې زړه مه ترئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2

جرمني، کلن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

څه وایې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور ددې کلي نه ګرانه ځم

اور یې راته مینه باندې پورې کړو
اوښکې توېومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وینې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
یاره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستي ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه ځورېدلی يې

سترګه مې رپېږي رب دې خير کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی يې

مانه به ګېله لرې پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی يې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلی يې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی يې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د يار په زړه راورېدلی يې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښاپست کې لکه ستوری د اسمان ښکاري
په تولو ښکلیو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپین سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُرو مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼیو ماله څه خیر
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د ختهو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
یاره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کلیسا ترڅنګ

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوری راتوی شوی دی زمونږ
قهرېدلی یو واخې موږ باندې اسمان دی

شیخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافرې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن ثېرې نکړې غوږ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې ثه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشو مه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کر د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترڅو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدې، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دې خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوتو ساه وباسي

د چا څپېړې د مغرور مخ هسې شين واړاوه
ټوله نړۍ ورته د ښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18
جرمني، کولن

د شهيد وطن په چېغو بېګا ويښ شوم
ويلې بيا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي رابانـدې اوري
يوويشتمې پېړۍ داسې استعمار دی

2001/10/25
جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فريادونه شمارم

نسل د ډزدی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چانه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانيمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګيو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګيدړو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرځنيو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپینه صفا خبره
نه به مني مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خوب بل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپینې خولې دې په یار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فینندال

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن یم
لکه بلبل په پسرلو مَېن یم

ګل به شم ومې ټومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن یم

ټال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن یم

سودا اخیستی یمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن یم

پېرزو د سپینې خولې دې کمه نکړې
یاره دا ستا په شونډو سرو مَېن یم

2001/6/27،

هالنډ، فیننډال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وایي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
څه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېرېستو له څیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره موږ ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5
کلن، روگندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه څنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نشته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنګه به شي؟

شیخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه څنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه څنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه څنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه څنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېــــر راتـــــه لـــــه ځانـــــه دی جانـــــان زمـــــا
ګـــران راتـــه هـــر چـــا نـــه دی جانـــان زمـــا

دومـــــره خپـــــل ښاپـــــست نـــــاز و ادا ســــره
هـــــسې مهربانـــــــه دی جانـــــــان زمـــــا

مانــــــه یـــــــې زړګـــــــی لا پخــــــوا وړی دی
ښـــــکلی خـــو بـــې شـــانه دی جانـــان زمـــا

لـــــوظ یــــــې د مینــــــې یـــــار ســـــره کـــــړی دی
ځـــــــومره خرامانـــــــه دی جانـــــــان زمـــــا

2003/3/6

جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلی دی
یه خلکه زوړ دښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د توري شرنګ نه لا تر اوسه په لړزه دی
خو دا ځلي د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډوالو وطن بمونه راوربږي
د ټولې دنیا زړه کې را ته تور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اورول

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

تـــــه پـــــه خیـــــر راغلـــــې قـــــدردان اشـــــنا
یـــو ځـــو ګېلـــو تـــه غـــوږ نیـــوی شـــې کـــه نـــه؟
تـــل دې ژونـــدی یـــې راتـــه ګـــران اشـــنا
د وران وطـــن کیـــسې کـــوی شـــې کـــه نـــه؟

ســـتا د ســـوري ګوګـــل پـــه شـــانې زه هـــم
د زړه پـــه ســـر بانـــدې داغونـــه لـــرم
زه هـــم د خپـــل وطـــن پـــه غـــم اختـــه یـــم
کړمـــه فریـــاد ژور زخمونـــه لـــرم
یـــه رنځېـــدلی پرېـــشان آشـــنا
زمـــا پـــه درد ځـــه پوهېـــدی شـــې کـــه نـــه؟

هرځـــه پـــردي دي دا چـــې وینـــې دلتـــه
ســـود پـــرې زمـــوږ د زړونـــو کلـــه کېـــږي
دا ارتقـــا د بـــل د متـــو زور دی
دغـــه کارونـــه پـــه فکرونـــو کېـــږي
مـــوږ یـــو پـــه ځـــان پـــورې حېـــران آشـــنا
ځـــو اســـویلي درســـره وړی شـــې کـــه نـــه؟

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شې که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږه سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هرڅه دلته پوهېدی شې که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېر ایستلی ولس
د دوی جهاد هغگه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شې که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو څلې !
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شونډو راته غوږ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بیا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تلای ډېر رقیبان لرم

کله دې شوې د زور کلي پښتانه وایي دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څومره ټینګ عهد و پیمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخیستې له نظره ده

راغله زمونږ چم ته کومه زانه ده
چرته سېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ما ته ښاپېرۍ د کوه قاف ښکاري
یا د پامیر زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي یاره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو !

په ټوپکو هرڅه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
ستړي نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به ياره د هر چا د غربولو

2002/2/20
جرمني، کورو ايلر

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نشته
مینه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټوله صحرا د هېبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نشته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د ویر په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نشته

زاڼو غږې دي اوږدې کړي خدابزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سیسۍ نشته

لورد هر چا په لاس کې وینم ځي د ګلو لوته
غرونو کې هم هغه نښترې او څېرۍ نشته

ډکه ویاله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هیلۍ نشته

2001/3/8،
د راین په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته یم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته یم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بیا سور اور دی لګېدلی
د ړنګې حجرې څنګ له څو تپو ته یم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته یم راغلی

ساقي دا ځلې خیر دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
یو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته یم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مینې لوږی کړی
دا مینه په ښتنه ده زه پښتو ته یم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولګۍ وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته یم راغلی

راتول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د یار د مړاو اوښکو څڅېدو ته یم راغلی

2002/5/9

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې کړېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللی ککرو نه دی
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې تاڼې شوې

2002/1/3،
کولن راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې خيرې ګرېوانه سره

څو پورې به داسې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړيمه قرانګو يوه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د يار دا خبره ونيسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راين، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زموږ اسمان نشته
زړونه لرو مینه کولی شو جانان نشته

د ښو غشو دې سینه سوری سوری کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مینې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دي شاړې پکې هغسې یاران نشته

هم پښتنې بیبیانې چې ړغواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن یې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا یخه کړه
درقیبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسی اسویلي یاره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدایږو ستا پښان نشته

2002/11/6، د کور وایلر جزیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راوربړي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښتري راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخیستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاریس په بازار خرڅ شول لعلونه

ځئ مرغانو ځالي بل وطن ته یوسئ
موږ په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانیول شوی له مری نه
رااوږده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کور لویه بلا ده
له پخوا نه یې چیچل راته غابنونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د یار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که ټول یو شئ پښتنو ښه درانه شئ
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شئ

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شئ

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شئ

علم و فن باندې به خلاص شئ جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چا نه شئ

یار کړي تاسو ته منت پښتنو ورونو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شئ

2005/6/2

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1.	کوکارۍ	شعري ټولګه
2.	سره ډولۍ	د لنډو کیسو مجموعه
3.	د کونړ تاترۍ	تحقیقي او تاریخي اثر
4.	ویر	شعري ټولګه
5.	تړلۍ کڅوړه	د لنډو کیسو ټولګه
6.	د لیلی دښته	ناول (سترګو لیدلی حال)
7.	څانګه	ناول
8.	هوسۍ	ناول
9.	په قربان	شعري ټولګه. همدا اثر

چاپ ته چمتو اثار

10.	ګلاب او پرښته	ناول
11.	سفرنامه	سفرونه
12.	کلونه تالانونه	ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

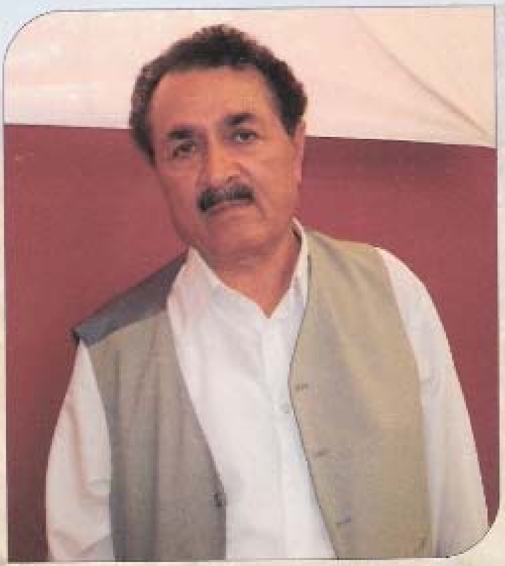

محمدا جان یار د عـبدالله جـان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کــې زېږېدلی دی. په ختېه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامـنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کـلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدِ عامې او قبــایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چــې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پــورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هـم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپځای: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور
Tel/fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library